

УДК 351.74.08:[811.11:005.963.1]

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.90.3.53>

АНГЛОМОВНА ПІДГОТОВКА КАДРІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У КОНТЕКСТІ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАСТОСУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ»: ОРГАНІЗАЦІЙНІ МОДЕЛІ ТА ФІНАНСОВО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Пирожкова Ю.В.,
*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінального права
та правоохоронної діяльності,
Запорізький національний університет
ORCID: 0000-0003-4644-6270*

Ларкін М.О.,
*кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри кримінального права
та правоохоронної діяльності,
Запорізький національний університет
ORCID: 0000-0002-4676-460X*

Пирожкова Ю.В., Ларкін М.О. Англomовна підготовка кадрів правоохоронних органів у контексті Закону України «Про застосування англійської мови в Україні»: організаційні моделі та фінансово-правове забезпечення.

У статті здійснено комплексний аналіз правових, організаційних і фінансово-правових засад англomовної підготовки кадрів правоохоронних органів України у контексті Закону України «Про застосування англійської мови в Україні». В умовах активної євроінтеграції та міжнародної співпраці, зважаючи на розширення функцій безпекового сектору, трансформації публічної служби та зростання значення англійської мови як ключового елементу міждержавної комунікації, підготовка кадрів, здатних ефективно функціонувати в іншомовному середовищі, є не лише актуальною, а й стратегічно необхідною. Розглянуто нормативну базу, що регламентує запровадження англomовної компетентності як кваліфікаційної вимоги для осіб, які займають посади у секторі безпеки і правопорядку. Проаналізовано постанови Кабінету Міністрів України щодо переліку посад, де знання англійської є обов'язковим, а також виявлено відсутність у частині з них конкретного рівня мовної компетентності, що перешкоджає уніфікації вимог і контролю за їх дотриманням. Наголошено, що впровадження зазначених вимог має ґрунтуватися на засадах доцільності та раціональності.

Придiлено увагу організаційним моделям підготовки, зокрема впровадженню ESP-курсiв, дистанційних форм навчання, iнтенсивiв без вiдриву вiд служби, а також модульної iнтеграції мовних дисциплiн у професійну підготовку. Висвітлено фінансово-правові механізми забезпечення англomовної освіти правоохоронцiв: йдеться про кошти державного й мiсцевих бюджетiв, мiжнародну технічну допомогу, грантове фінансування, а також можливості використання iнструментiв державно-приватного партнерства. Наголошено на доцільності нормативного закріплення цiльового фінансування мовної підготовки як компонента службового навчання. Запропоновано використовувати механізми державного замовлення на освітні послуги у закладах вищої освіти у співпраці з МВС України та МОН України. Обґрунтовано доцільність створення єдиної цифрової платформи для підготовки та сертифікації, а також доплат за підтверджений рівень володіння мовою як iнструменту кадрової мотивації.

Ключові слова: англійська мова, правоохоронні органи, професійна підготовка, професійна діяльність, мовні стандарти, англomовна компетентність, мiжнародна комунікація, фінансово-правове забезпечення.

Pyrozhkova Y.V., Larkin M.O. English language training for law enforcement officers in the context of the Law of Ukraine «On the use of the english language in Ukraine»: organizational models and financial-legal support.

The article presents a comprehensive analysis of the legal, organizational, and financial-legal foundations for English-language training of law enforcement personnel in Ukraine, within the framework of the Law of Ukraine “On the Use of the English Language in Ukraine.” In the context of active European integration, the expansion of Ukraine’s participation in international security initiatives, the transformation of the public service, and the growing significance of English as a dominant means of global intergovernmental and professional communication, the development of personnel capable of functioning effectively in a foreign-language environment is not only a relevant task but a strategic necessity. The study reviews the regulatory framework establishing English proficiency as a formal qualification requirement for certain public service positions in the field of national security and law enforcement. Resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine defining positions with mandatory English language requirements are examined, with particular attention paid to the lack of clearly defined levels of language proficiency, which hinders the standardization and consistent enforcement of such requirements across sectors. The article emphasizes that the implementation of these language standards should be guided by principles of reasonableness, proportionality, and practical necessity. It explores organizational models of professional language training, including the integration of ESP (English for Specific Purposes) courses, blended and distance learning formats, on-duty intensive programs, and the modular inclusion of language components within broader professional education. Financial and legal mechanisms are analyzed in detail, such as funding from the state and local budgets, international technical assistance, educational grants, and opportunities for public-private partnerships. The author advocates for the institutionalization of targeted funding, the introduction of language skill-based salary incentives, and the establishment of a national digital platform for training, testing, and continuous certification of English proficiency among law enforcement personnel.

Key words: English language, law enforcement agencies, professional training, professional activity, language standards, English language competence, international communication, financial and legal support.

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації, інтеграції України до європейського правового простору та активної міжнародної співпраці у сфері безпеки і правопорядку зростає потреба у фахівцях, спроможних до вербальної міжнародної комунікації. Англійською мовою як другою загалом володіють 743 555 740 осіб, і їх кількість постійно зростає. У Науково-практичному коментарі Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» (2025 р.) за заг. ред. М. Ларкіна наголошується, що сьогодні англійська мова є офіційною де-юре у 58 зі 196 країн світу. Вона є однією з шести мов Організації Об’єднаних Націй, а також офіційною мовою Європейського Союзу, Ради Європи, Європейської комісії, Європейської асоціації вільної торгівлі та НАТО [1, с. 13]. Як іноземну в різних країнах світу її вивчають на сучасному етапі від 1,1 до 1,5 млрд. людей (що більше, ніж кількість людей, що вивчають французьку, іспанську, китайську та німецьку) [2]. Отже, беззаперечним є факт, що саме англійська мова є домінуючим засобом сучасної глобальної комунікації.

Наголошуючи на «особливому статусі» англійської мови як світової мови та мови сучасної науки, ділової комунікації, Конституційний Суд у справі за конституційним поданням 51 народно-го депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 14.07.2021 р. № 1-р/2021 у п. 6.3 мотивувальної частини зазначає, що «у нинішньому світі англійська мова відіграє роль глобального посередника в спілкуванні між народами. Такою самою є її роль у спілкуванні між представниками наукових і професійних спільнот» [3]. Англійська підготовка кадрів у сфері безпеки набуває особливої актуальності в контексті п. 5 ст. 3 Закону України від 04.06.2024 р. «Про застосування англійської мови в Україні» [4], адже активізація професійної мобільності та міжнародної співпраці (зокрема, посилення ефективності взаємодії з міжнародними організаціями такими як Європол, Інтерпол, ОБСЄ, Місія ЄС з реформування сектору цивільної безпеки в Україні тощо), оперативний обмін інформацією, належний рівень обслуговування іноземних громадян, участь у спільних операціях, тренінгах, обмін досвідом на міжнародних конференціях, симпозиумах, нарадах та проходження професійного навчання за участю іноземних інструкторів,

потребує системної модернізації традиційних підходів як до організаційних моделей, так і до фінансово-правового забезпечення такої підготовки, що дозволить підвищити ефективність виконання службових обов'язків та належно представляти інтереси України на міжнародному рівні.

Метою дослідження є комплексний аналіз правових засад, змісту та стратегій організаційно-го й фінансово-правового забезпечення англомовної підготовки кадрів правоохоронних органів України у контексті реалізації Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» та імплементації міжнародно-правових та європейських мовних стандартів.

Стан опрацювання проблематики. Проведені дослідження дозволяють акцентувати увагу на актуалізації науково-педагогічних досліджень, присвячених проблематиці іншомовної, зокрема англомовної підготовки у закладах вищої освіти (роботи В. Безлюдної, О. Бойко, Т. Брик, Л. Воротною, А. Ворначева, Н. Гончаренко, Л. Грицук, І. Грицай, Т. Дніпровської, О. Кондрашової, Л. Максимчук, О. Осадчої, О. Петухової, І. Ставицької, Л. Стрельчук, Н.Сури, О. Тинкалюк, В. Чорної та ін. сфокусовані на дослідженні сучасних технологій та пошуку оптимізації змісту, методів та форм). Зважаючи на особливості організації начального процесу у ЗВО у нинішніх складних умовах, слід також відмітити ряд фундаментальних праць, присвячених оптимізації викладання англійської в умовах дистанційного навчання (дослідження В. Александрової, Г. Бабак, С. Байдацької, О. Бігич., О. Борзенко, О. Канюк, Н. Михайлової та ін.), пошуку педагогічних технологій при викладанні англійської мови для майбутніх фахівців певної галузі. Так, значний теоретичний та практичний матеріал організації англомовної підготовки як обов'язкової умови успішної професійної діяльності майбутніх фахівців морської галузі, накопичений у дослідженнях Хроленко О., Тихоніна С., Ліпшиць Л. та ін. [5-6]. Методології викладання англійської мови для підготовки фахівців авіаційної сфери присвячено роботи О. Банькової, А. Богущ, І. Демченко, О. Ковтун, Н. Мельник та ін. [7-10]. В психолого-педагогічній літературі існує ряд досліджень і теоретичних розробок, присвячених проблемам професійної англомовної підготовки майбутніх психологів (роботи Олександренко К., Роскваса І. та ін.) [11]. Слід акцентувати увагу на тому, що останнім часом спостерігається помітне зростання інтересу наукової спільноти до проблеми англомовної підготовки кадрів у сфері правоохоронної діяльності, зокрема, слід відмітити зростання кількості досліджень, присвячених формуванню іншомовної, в тому числі й англомовної, професійної компетентності майбутніх працівників правоохоронних органів, аналізу змісту навчальних програм, методів викладання та впровадженню сучасних педагогічних технологій, а також зазначена тематика є предметом дискусій фахових науково-практичних конференцій [12-13]. Прийняття Закону України «Про застосування англійської мови в Україні», як цілком справедливо зауважують Т. Коломоєць, С. Кушнір, Д. Євтушенко, І. Шумейко обумовило закріплення новітніх за змістом положень щодо вимог допуску особи до професійної діяльності у публічних сферах суспільного життя у частині визначення рівня володіння нею англійською мовою. При цьому наголошується на різноваріативності підходів вчених-правників до аналізу проблематики «іншомовної спроможності» як критерії допуску особи до публічної служби (наприклад, роботи Д. Лученка, Л. Біли-Тіунової, С. Федчишина, О. Дрозда, А. Берлача тощо) [14, с. 614]. Проте, не зважаючи на розмаїття наукових праць, не применшуючи здобутки їх авторів, необхідно зазначити, що наразі залишається невирішеною низка важливих питань, пов'язаних із питаннями успішної реалізації положень зазначеного Закону крізь призму організаційно-правових та фінансово-правових аспектів забезпечення організації та змістовного наповнення англомовної підготовки кадрів правоохоронних органів з урахуванням нових викликів національній безпеці, що й актуалізує відповідне дослідження.

Виклад основного матеріалу. Зосередимо увагу на таких трьох основних блоках. Перш за все, на аналізі чинного законодавства, яким впроваджено англомовну підготовку кадрів правоохоронних органів, оскільки імператив впровадження «зовнішніх мовних стандартів» як обов'язкового «фільтру» для допуску осіб до професійної діяльності в прийнятому Законі України «Про застосування англійської мови в Україні», за цілком слушним зауваженням Т. Коломоєць, С. Кушніра, Д. Євтушенко, І. Шумейка, фактично ознаменувало початок формування «нової моделі кваліфікаційного допуску особи до професійної діяльності» [14, с. 614]. По-друге, розглянемо можливі організаційні моделі реалізації англомовної підготовки, які можуть застосовуватись у межах як національної системи освіти, так і в межах міжнародного співробітництва. Окрему увагу приділимо питанням правового регулювання фінансування впровадження програм англомовної підготовки правоохоронців, зокрема аналізу потенційних джерел фінансування, механізмів їх розподілу та ефективного використання ресурсів.

Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 3 ЗУ та «Про застосування англійської мови в Україні» вимога щодо обов'язковості володіння англійською мовою встановлюється до осіб, які претендують на заняття посад поліцейських середнього і вищого складу Національної поліції України, посад начальницького складу інших правоохоронних органів, посад начальницького складу служби цивільного захисту, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України (*набирає чинності через чотири роки з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX*) [4]. Вважаємо за доцільне підтримати позицію вчених-адміністративістів Т. Коломоєць, С. Кушніра, Д. Євтушенко, І. Шумейка, які цілком справедливо зауважують на наявності підстав та доцільності схвальної оцінки широкої сфери підзаконної нормотворчості Кабінету Міністрів України в зазначеному питанні, оскільки саме такий підхід дозволить забезпечити оперативне реагування на кадрові запити суспільства, держави, конкретної публічної сфери суспільного життя та дозволить забезпечити системність, уніфікацію, стратегічність у вирішенні відповідного питання [14, с. 615].

Постановою КМУ від 24.12.2024 р. № 1488 затверджено перелік посад поліцейських середнього і вищого складу Національної поліції, посад начальницького складу інших правоохоронних органів, посад начальницького складу служби цивільного захисту, кандидати на зайняття яких зобов'язані володіти англійською мовою (*п. 2 зазначеної Постанови встановлено, що ця постанова набирає чинності через чотири роки з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні*) [15]. Слід підкреслити, що зазначеною Постановою затверджено перелік відповідних посад без конкретизації рівня мовленнєвої компетенції володіння англійською мовою, що слід визнати суттєвим недоліком, який потребує усунення (більш виправданим вбачається підхід у Постанові КМУ від 27.12.2024 р. № 1522 при визначенні переліків посад військовослужбовців офіцерського складу, сержантського і старшинського складу, кандидати на зайняття яких з числа військовослужбовців за контрактом зобов'язані володіти англійською мовою, також прийнятою на виконання ЗУ «Про застосування англійської мови в Україні», в якій не лише затверджено перелік відповідних посад, але й передбачено рівень мовленнєвої компетенції) [16]. Такий підхід є більш виправданим, з огляду на те, що створює підґрунтя для розробки концепції та практичної реалізації оптимального варіанта організаційно-правового та фінансового забезпечення англійської підготовки правоохоронців. Підтримуючи цілком справедливе зауваження О. Макаренкова, висловлене у Науково-практичному коментарі до ч. 1 ст. 3 Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» щодо проблеми «вірного співвідношення «функціональних талантів на посаді» зі «знаннями англійської мови», оскільки, як зазначає вчений, ігнорування цього співвідношення і типів інтелекту позбавить націю талановитих людей на посадах тільки за тією ознакою, що вони не зможуть демонструвати рівень англійської мови, і навпаки [1, с. 28], варто додати, що впровадження вимог до англійської компетентності фахівців правоохоронної сфери має ґрунтуватися на засадах доцільності та раціональності. Ці вимоги повинні бути диференційованими та обґрунтованими як реальними потребами та стратегічними пріоритетами держави, так і практичними аспектами службової діяльності, що передбачає використання англійської мови під час виконання професійних завдань, участі в міжнародному співробітництві, обміні інформацією, спільних операціях і комунікації з іноземними партнерами.

Не можна залишити поза увагою Концепцію Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026-2030 роки, затверджену Постановою КМУ від 04.06.2025 р. № 659 [17], в якій за результатами кількісного соціологічного дослідження, проведеного у грудні 2022 р. – січні 2023 р. Київським міжнародним інститутом соціології зроблено висновок, що серед дорослого населення в Україні тільки 23 відсотки спроможні спілкуватися англійською мовою на побутовому і професійному рівнях. Наголошено, що комплексний підхід при створенні сприятливих умов для вивчення англійської мови (серед яких усунення системних недоліків існуючої системи, посилення координації між державними установами, закладами освіти та громадськими ініціативами), є оптимальним варіантом інтеграції англійської мови у різні сфери суспільного життя. Цей варіант включає розробку та впровадження навчальної цифрової інфраструктури, забезпечення доступу до інтерактивних навчальних матеріалів, курсів для різних рівнів та цільових аудиторій.

У цьому контексті слід наголосити на сучасних наукових дослідженнях, сфокусованих на організаційних моделях формування специфічних англомовних компетентностей кадрів правоохоронних органів в контексті системного підходу (чому навчати? (мета і завдання підготовки); що вивчати? (зміст підготовки); як навчати? (методика підготовки, форми підготовки, інтеграція мовних курсів у модулі професійного навчання, дистанційний та змішаний формат, короткострокові інтенсиви без відриву від служби); чим навчати? (засоби підготовки)); удосконаленні методології їх формування, як курсів англійської мови для спеціальних цілей (ESP) (дослідження К. Бабенко, О. Банаєвої, Ю. Бортник, О. Волік, Н. Горбач, О. Зеленської, Т. Кальченко, І. Козубенко, О. МамонОВОЇ, Н. ТкачОВОЇ, А. Яворської та ін.) [18-23], які можуть стати науковим фундаментом для розробки системи курсів різних рівнів та спеціалізації у професійній термінології. Також можуть бути використані для безперервного навчання та вдосконалення англомовної комунікативної компетентності правоохоронців, які беруть участь у міжнародних заходах (спільних операціях, навчаннях, робочих групах тощо), та дозволять більш раціонально використовувати наявні фінансові та навчальні ресурси при реалізації положень Постанови КМУ від 24.12.2024 р. № 1488.

Важливою умовою ефективного впровадження англомовної підготовки правоохоронців є належне правове забезпечення фінансування такої діяльності. Виклики реалізації англомовної освіти працівників правоохоронних органів, які вже перебувають на службі, значною мірою зумовлені саме цим питанням. Без стабільної фінансової підтримки неможливо забезпечити якісне навчання, підготовку кваліфікованих викладачів, розробку адаптованих навчальних програм, а також доступ до сучасних освітніх ресурсів. У відповідності до ч. 3 ст. 8 аналізованого Закону, фінансування вивчення громадянами України англійської мови здійснюється за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів та з інших джерел, не заборонених законодавством [4]. Концепцією Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026-2030 роки задекларовано аналогічну норму, при цьому деталізовано, що обсяг фінансування Програми орієнтовний [17]. У контексті даної проблематики доцільно звернути увагу та схвально оцінити впровадження стимулюючих інструментів – Постанова КМУ від 7 березня 2025 р. № 257 «Про затвердження Порядку встановлення надбавки за володіння англійською мовою деяким категоріям осіб» [24]. Отже, виходячи із зазначеного, досить логічним вбачається висновок, що прийняття Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» актуалізує необхідність формування цілісного механізму фінансово-правового забезпечення вивчення англійської мови співробітниками правоохоронних органів. Одним із ключових шляхів реалізації цієї політики має стати інтеграція англомовної підготовки у програми професійного навчання за рахунок коштів державного бюджету, зокрема через спеціалізовані програми Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства освіти і науки України. Необхідно передбачити у законодавстві цільове фінансування мовної підготовки як складової службової підготовки (так, наприклад, в Австрії функціонує один головний поліцейський освітній заклад – Академія безпеки Австрії (Sicherheitsakademie), АБА. Підвищення кваліфікації організовується як АБА (обов'язково проводиться для кожного офіцера поліції раз на два роки), так і відповідним Директоратом федеральної поліції (залежно від місцевих потреб у навчанні). АБА пропонує мовні курси, програма яких передбачає навчання без відриву від служби та включає можливість навчання на 12 мовних курсах [25, с. 96-97]. Поліцейська академія Чорногорії проводить курси англійської мови для оперативних співробітників поліції [25, с. 96-97]. Варто також розглянути можливість співфінансування таких програм за рахунок міжнародної технічної допомоги, грантів та проєктів ЄС, а також через державно-приватне партнерство.

Висновки. Підсумовуючи викладене, можна дійти висновків, що прийняття Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» стало імпульсом для оновлення підходів до мовної підготовки кадрів правоохоронних органів у контексті їх професійної діяльності та міжнародної взаємодії. Системна модернізація нормативно-правових, організаційних та фінансових механізмів зазначеного процесу, а саме: конкретизація вимог до рівнів англомовної компетентності, інтегрування англомовної підготовки до системи професійної освіти та підвищення кваліфікації, впровадження сучасних освітніх моделей, зокрема на основі концепцій ESP (англійської для спеціальних цілей) з урахуванням специфіки службових обов'язків та реальних потреб правоохоронців у міжнародному комунікативному просторі, впровадження стимулюючих механізмів (надбавок за підтверджений рівень володіння), міжвідомча координація та створення єдиної ін-

формаційно-освітньої платформи для системної підготовки та тестування дозволить забезпечити ефективну англомовну підготовку кадрів у сфері безпеки і правопорядку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про застосування англійської мови в Україні»: науково-практичний коментар / В.І. Бояров та ін.; за заг. ред. М.О. Ларкіна. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 164 с.
2. Noack R., Gamlo L. The world's languages, in 7 maps and charts. The Washington Post. April 23, 2015. URL: http://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2015/04/03/the-worlds-languages-in-7-maps-and-charts/utm_term=.e7a302e8a758.
3. Рішення Конституційного Суду України від 14.07.2021 р. № 1-п/2021 у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-21#Text> (дата звернення: 10.07.2025).
4. Про застосування англійської мови в Україні : Закон України від 04 червня 2024 р. № 3760-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text> (дата звернення: 09.06.2025).
5. Хроленко О.А., Тихоніна С.І. Англомовна підготовка у ЗВО як обов'язкова умова успішної професійної діяльності майбутніх фахівців морської галузі. *Education and science of today: intersectoral issues and development of sciences: Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the VIII International Scientific and Practical Conference*. Cambridge, May 9, 2025. Cambridge-Vinnytsia: P.C. Publishing House & UKRLOGOS Group LLC, 2025. URL: <https://archive.logos-science.com/index.php/conference-proceedings/issue/view/35/35>.
6. Ліпшиць Л.В. Іншомовна підготовка як складова професійної компетентності майбутніх фахівців морської індустрії. *Педагогічний альманах. Збірник наукових праць*. 2022. № 52. С. 103–107.
7. Банькова О.С. Важливість вивчення англійської мови під час підготовки пілотів: світова практика. *Вища освіта України у контексті інтеграції до Європейського освітнього простору*. 89(II). С. 150–157.
8. Богущ А.М., Ковтун О.В. Теоретичні і практичні аспекти формування мовної компетентності майбутніх пілотів і авіадиспетчерів. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Серія: Філологія. Педагогіка. 2014. Вип. 4. С. 66–74.
9. Мельник Н.І. Особливості іншомовної підготовки майбутніх фахівців авіаційної галузі. *Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти*. 2019. № 1. С. 1–7.
10. Демченко І.В. Особливості англомовної професійної підготовки майбутніх фахівців авіаційної галузі у льотних закладах вищої освіти. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля*. Серія «Філологічні науки». 2021. № 1 (21.). С. 261–267.
11. Олександренко К., Росквас І. Особливості іншомовної підготовки майбутніх психологів. *Вісник Національного університету оборони України*. 2025. 84 (2). С. 136–141.
12. Іншомовна підготовка працівників правоохоронних органів і сектору безпеки: Матеріали III Міжнародної наук.-практ. конф., м. Київ 27 березня 2019 р. Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. 292 с.
13. Іншомовна підготовка працівників ОВС та фахівців із права : матеріали XI міжвуз. наук.-практ. інтернет-конф., м. Київ 25 травня 2023 р. Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2023. 72 с.
14. Кушнір С.М., Коломось Т.О., Пирожкова Ю.В., Євтушенко Д.С., Шумейко І.П. Закон України «Про застосування англійської мови в Україні» крізь призму сприйняття міжнародно-правових та європейських мовних стандартів допуску особи до професійної діяльності, пов'язаної із реалізацією та захистом прав приватної особи та публічного інтересу. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 11. С. 613–617.
15. Про затвердження переліку посад поліцейських середнього і вищого складу Національної поліції, посад начальницького складу інших правоохоронних органів, посад начальницького складу служби цивільного захисту, кандидати на зайняття яких зобов'язані во-

- лодіти англійською мовою: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2024 р. № 1488 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1488-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення: 26.07.2025).
16. Про переліки посад військовослужбовців офіцерського складу, сержантського і старшинського складу, кандидати на зайняття яких з числа військовослужбовців за контрактом зобов'язані володіти англійською мовою : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 р. № 1522 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-pereliku-posad-viiskovosluzhbovtsiv-ofiterskoho-skladu-serzhantskoho-i-starshynskoho-skladu-t271224> (дата звернення: 26.07.2025).
 17. Концепція Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026-2030 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 р. № 659 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/659-2025-%D0%BF#Text>.
 18. Бабенко К. Загальні питання англомовної підготовки магістрів правознавчого напрямку. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*. 2024. Вип. 77. С. 19–25.
 19. Ткачова Н.О., Зеленська О.М. Формування іншомовної компетентності як важливого складника професійної компетентності майбутніх офіцерів. *Соціальні аспекти військово-професійної діяльності сектора безпеки і оборони: виклики сьогодення: збірник тез доповідей I Міжнародної наук.-практ. онлайн-конф., м. Харків, 20 травня 2021 р.* Харків, 2021. С. 307–309.
 20. Мамонова О.І., Баланаєва О.В. Упровадження практичного складника в процес формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх правоохоронців. *Правовий часопис Донбасу*. 2023. № 3(84). С. 70–75.
 21. Яворська А.О. Підвищення рівня комунікативної компетентності при іншомовній підготовці майбутніх працівників правоохоронних органів. *Актуальні питання розвитку комунікації в професійній діяльності правоохоронних органів: виклики XXI століття: матеріали міжвузівської наук.-практ. конф., м. Одеса, 24 квітня 2023 р.* Одеса: ОДУВС, 2023. С. 59–61.
 22. Козубенко І.В. Комунікативна складова професійної діяльності поліцейського. *Юридична психологія*. 2022. № 2 (31). С. 122–129.
 23. Кальченко Т.М., Горбач Н.Л., Бортник Ю.М. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі іншомовної підготовки правоохоронців. *Pedagogical sciences / «Colloquium-journal»*. 2022. № 36 (159). С. 4–6.
 24. Порядок встановлення надбавки за володіння англійською мовою деяким категоріям осіб : Постанова Кабінету Міністрів України від 7 березня 2025 р. № 257 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/257-2025-%D0%BF#Text> (дата звернення 09.06.2025).
 25. Системи освіти та підготовки поліції в регіоні ОБСЄ / Хатія Деканоїдзе, Мадлен Хелашвілі: Київ, 2018. 164 с.